

DECYZJA Nr 21.....

PREZESA URZĘDU LOTNICTWA CYWILNEGO

z dnia 4..... maja 2015 r.

w sprawie sposobu organizacji egzaminu z języka angielskiego dla kontrolerów ruchu lotniczego, praktykantów - kontrolerów ruchu lotniczego i kandydatów na praktykantów - kontrolerów ruchu lotniczego w Krajowym Systemie Egzaminów Językowych (KSEJ)

Na podstawie art. 21 ust. 2 pkt 7 oraz ust. 2a ustawy z dnia 3 lipca 2002 r. – Prawo lotnicze (Dz. U. z 2013 r. poz. 1393 oraz z 2014 r. poz. 768) w zw. z art. 4 i art. 13 ust. 7 rozporządzenia Komisji (UE) nr 805/2011 z dnia 10 sierpnia 2011 r. ustanawiającego szczegółowe zasady licencjonowania kontrolerów ruchu lotniczego oraz wydawania określonych certyfikatów na podstawie rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 216/2008 (Dz. Urz. UE L 206 z 11.08.2011, str. 21) w zw. z § 27 ust. 1 i 2 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 18 lipca 2003 r. w sprawie egzaminów państwowych na licencje lub uprawnienia lotnicze (Dz. U. Nr 168, poz. 1637 oraz z 2013 r. poz. 1465) zarządza się, co następuje:

§ 1. Wprowadza się „Procedurę KSEJ ATC do przeprowadzania egzaminu z języka angielskiego dla kontrolerów ruchu lotniczego, praktykantów - kontrolerów ruchu lotniczego i kandydatów na praktykantów - kontrolerów ruchu lotniczego”, stanowiącą załącznik do decyzji.

§ 2. Decyzja wchodzi w życie z dniem podpisania.

**PREZES
URZĘDU LOTNICTWA CYWILNEGO**

W zastępstwie PREZESA
Urzędu Lotnictwa Cywilnego
Wiceprezesa ds. Standardów Lotniczych

Maciej Kozłowski

Procedura KSEJ ATC do przeprowadzania egzaminu z języka angielskiego dla kontrolerów ruchu lotniczego, praktykantów - kontrolerów ruchu lotniczego i kandydatów na praktykantów - kontrolerów ruchu lotniczego

**Rozdział 1
Przepisy ogólne**

§ 1. 1. Procedura KSEJ ATC:

- 1) umożliwia wydanie, zgodnie z art. 13 ust. 7 rozporządzenia Komisji (UE) nr 805/2011 z dnia 10 sierpnia 2011 r. ustanawiającego szczegółowe zasady licencjonowania kontrolerów ruchu lotniczego oraz wydawania określonych certyfikatów na podstawie rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 216/2008 (Dz. Urz. UE L 206 z 11.08.2011, str. 21), świadectwa będącego dowodem biegłości językowej w zakresie języka angielskiego;
- 2) zapewnia, że kandydat ubiegający się o uprawnienie uzupełniające w zakresie języka spełnia wymagania zawarte w art. 13 ust. 3 rozporządzenia (UE) nr 805/2011 z dnia 10 sierpnia 2011 r. ustanawiającego szczegółowe zasady licencjonowania kontrolerów ruchu lotniczego oraz wydawania określonych certyfikatów na podstawie rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 216/2008, o którym mowa w pkt 1;
- 3) zapewnia, zgodnie z art. 13 ust. 4 rozporządzenia (UE) nr 805/2011 z dnia 10 sierpnia 2011 r. ustanawiającego szczegółowe zasady licencjonowania kontrolerów ruchu lotniczego oraz wydawania określonych certyfikatów na podstawie rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 216/2008, o którym mowa w pkt 1, że poziom biegłości językowej kontrolerów ruchu lotniczego, praktykantów - kontrolerów ruchu lotniczego i kandydatów na praktykantów - kontrolerów ruchu lotniczego jest ustalany według skali klasyfikacji podanej w załączniku III do tego rozporządzenia;
- 4) stanowi realizację zadań właściwego organu określonych w art. 22 rozporządzenia (UE) nr 805/2011 z dnia 10 sierpnia 2011 r. ustanawiającego szczegółowe zasady licencjonowania kontrolerów ruchu lotniczego oraz wydawania określonych certyfikatów na podstawie rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 216/2008, w zakresie zatwierdzania egzaminatorów oraz ustanawiania właściwych mechanizmów składania odwołań i powiadamiania.

2. Procedura KSEJ ATC określa:

- 1) ogólne reguły prowadzenia egzaminów z języka angielskiego dla kontrolerów ruchu lotniczego, praktykantów - kontrolerów ruchu lotniczego i kandydatów na praktykantów - kontrolerów ruchu lotniczego zgodnie z wymogami rozporządzenia (UE) nr 805/2011 z dnia 10 sierpnia 2011 r. ustanawiającego szczegółowe zasady licencjonowania kontrolerów ruchu lotniczego oraz wydawania określonych certyfikatów na podstawie rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 216/2008;
- 2) wymagania w zakresie kwalifikacji, wiedzy i szkolenia egzaminatorów KSEJ;
- 3) zadania administratora krajowego i administratorów lokalnych KSEJ;
- 4) elementy składowe egzaminu i sposób jego oceny;
- 5) tryb i sposób prowadzenia egzaminu;
- 6) zapoznanie z wynikami egzaminu;
- 7) procedowanie z odwołaniem od wyników egzaminu;
- 8) szczegółowe wymagania w zakresie dokumentowania egzaminu.

3. Ilekroć w Procedurze KSEJ ATC jest mowa o:

- 1) Prezesie – należy przez to rozumieć Prezesa Urzędu Lotnictwa Cywilnego;
- 2) Urzędzie – należy przez to rozumieć Urząd Lotnictwa Cywilnego;
- 3) ICAO – należy przez to rozumieć Organizację Międzynarodowego Lotnictwa Cywilnego;

- 4) rozporządzeniu (UE) nr 805/2011 – należy przez to rozumieć rozporządzenie Komisji (UE) nr 805/2011 z dnia 10 sierpnia 2011 r. ustanawiające szczegółowe zasady licencjonowania kontrolerów ruchu lotniczego oraz wydawania określonych certyfikatów na podstawie rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 216/2008;
- 5) rozporządzeniu – należy przez to rozumieć rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 18 lipca 2003 r. w sprawie egzaminów państwowych na licencje lub uprawnienia lotnicze (Dz. U. Nr 168, poz. 1637 oraz z 2013 r. poz. 1465);
- 6) rozporządzeniu w sprawie personelu ATS – należy przez to rozumieć rozporządzenie Ministra Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej z dnia 12 kwietnia 2013 r. w sprawie licencji i świadectw kwalifikacji personelu służb ruchu lotniczego (Dz. U. poz. 471 oraz z 2015 r. poz. 59);
- 7) Załączniku 1 – należy przez to rozumieć Załącznik 1 do Konwencji o międzynarodowym lotnictwie cywilnym, sporządzonej w Chicago dnia 7 grudnia 1944 r. (Dz. U. z 1959 r. Nr 35, poz. 212 i 214, z późn. zm.¹⁾);
- 8) KSEJ – (Krajowy System Egzaminów Językowych) – należy przez to rozumieć system opracowany przez Urząd na potrzeby egzaminowania kontrolerów ruchu lotniczego, praktykantów - kontrolerów ruchu lotniczego i kandydatów na praktykantów - kontrolerów ruchu lotniczego, spełniający wymogi biegłości językowej rozporządzenia (UE) nr 805/2011 i Załącznika 1;
- 9) egzaminie – należy przez to rozumieć egzamin państwowy w KSEJ w celu uzyskania przez kontrolerów ruchu lotniczego, praktykantów - kontrolerów ruchu lotniczego i kandydatów na praktykantów - kontrolerów ruchu lotniczego potwierdzenia biegłości posługiwania się językiem angielskim;
- 10) egzaminatorze – należy przez to rozumieć osobę, która odbyła odpowiednie szkolenie w Urzędzie, uzyskała rekomendację i otrzymała upoważnienie Prezesa do prowadzenia egzaminu według Procedury KSEJ ATC;
- 11) uprawnieniu językowym – należy przez to rozumieć uprawnienie uzupełniające w zakresie języka angielskiego wpisywane do licencji i stanowiące jej część, o którym mowa w art. 13 ust. 1 rozporządzenia (UE) nr 805/2011;
- 12) ośrodku egzaminacyjnym Urzędu – należy przez to rozumieć ośrodek egzaminacyjny działający w ramach Urzędu oraz prowadzący egzaminy państwowe na licencje lub uprawnienia lotnicze;
- 13) odwołaniu – należy przez to rozumieć odwołanie od wyników egzaminu, którego złożenie powoduje uruchomienie procedury odwoławczej;
- 14) upoważnieniu – należy przez to rozumieć dokument, o którym mowa w § 7 ust. 1 rozporządzenia;
- 15) kandydacie – należy przez to rozumieć kontrolera ruchu lotniczego, praktykanta - kontrolera ruchu lotniczego lub kandydata na praktykanta - kontrolera ruchu lotniczego, ubiegających się o uzyskanie certyfikatu poświadczającego uzyskany poziom biegłości językowej;
- 16) skali klasyfikacji – należy przez to rozumieć skalę klasyfikacji biegłości językowej zgodnie z załącznikiem III do rozporządzenia (UE) nr 805/2011;
- 17) certyfikacie biegłości językowej – należy przez to rozumieć świadectwo poświadczające przeprowadzenie egzaminu generowane przez oprogramowanie KSEJ na serwerze Urzędu;
- 18) wniosku KSEJ – należy przez to rozumieć wniosek o egzamin na wydanie lub przedłużenie lub wznowienie uprawnienia w zakresie języka angielskiego, którego wzór stanowi załącznik nr 1 do Procedury KSEJ ATC.

Rozdział 2

Ogólne reguły prowadzenia egzaminów z języka angielskiego dla kontrolerów ruchu lotniczego, praktykantów - kontrolerów ruchu lotniczego i kandydatów na praktykantów - kontrolerów ruchu lotniczego

¹⁾ Zmiany wymienionej konwencji zostały ogłoszone w Dz. U. z 1963 r. Nr 24, poz. 137 i 138, z 1969 r. Nr 27, poz. 210 i 211, z 1976 r. Nr 21, poz. 130 i 131, Nr 32, poz. 188 i 189 i Nr 39, poz. 227 i 228, z 1984 r. Nr 39, poz. 199 i 200, z 2000 r. Nr 39, poz. 446 i 447, z 2002 r. Nr 58, poz. 527 i 528, z 2003 r. Nr 78, poz. 700 i 701 oraz z 2012 r. poz. 368, 369, 370 i 371.

§ 2. 1 KSEJ jest systemem egzaminacyjnym służącym do oceny biegłości językowej kontrolerów ruchu lotniczego, praktykantów - kontrolerów ruchu lotniczego i kandydatów na praktykantów - kontrolerów ruchu lotniczego ubiegających się o uzyskanie uprawnienia w zakresie języka angielskiego wpisywanego do licencji kontrolera ruchu lotniczego.

2. Biegłość w posługiwaniu się językiem angielskim przez kontrolerów ruchu lotniczego, praktykantów - kontrolerów ruchu lotniczego i kandydatów na praktykantów - kontrolerów ruchu lotniczego jest poświadczana zdaniem testu dla odpowiedniej specjalności, zgodnie z wymogami art. 13 rozporządzenia (UE) nr 805/2011.

3. Egzamin przeprowadzony w KSEJ, stanowi egzamin, o którym mowa w § 21 ust. 3 rozporządzenia w sprawie personelu ATS.

4. Biegłość językowa kontrolerów ruchu lotniczego, praktykantów - kontrolerów ruchu lotniczego i kandydatów na praktykantów - kontrolerów ruchu lotniczego ustalana jest według skali klasyfikacji zgodnie z załącznikiem III do rozporządzenia (UE) nr 805/2011.

§ 3. Egzaminy w KSEJ przeprowadza się w ośrodku egzaminacyjnym Urzędu i w miejscach wyznaczonych przez Prezesa – w zależności od potrzeb i dostępności egzaminatorów KSEJ.

§ 4. 1. W wyniku egzaminu przeprowadzonego w użyciu KSEJ, kontroler ruchu lotniczego i praktykant – kontroler ruchu lotniczego mogą uzyskać poziom od 1 do 6 biegłości językowej ICAO.

2. Kandydat na praktykanta – kontrolera ruchu lotniczego może uzyskać poziom 4 biegłości językowej ICAO.

3. Uzyskany w wyniku egzaminu poziom 4 biegłości językowej ICAO (operacyjny) jest progowym poziomem znajomości języka angielskiego uznawanym za pozytywny i uprawniającym do ubiegania się o uzyskanie wpisu do licencji.

4. Kandydat, który zda egzamin, uzyskując poziom 4 lub poziom 5 biegłości językowej ICAO, otrzymuje wpis do licencji następującej treści:

<i>Meets language proficiency requirement in accordance with para 1.2.9.4 of ICAO Annex 1 in: English valid until [DATE]</i>	Spełnia wymóg biegłości językowej zgodnie z pkt 1.2.9.4 Załącznika 1 ICAO: Język angielski ważny do [DATA]
--	--

5. Kandydat, który zda egzamin uzyskując poziom 6 biegłości językowej ICAO, otrzymuje wpis do licencji następującej treści:

<i>Meets language proficiency requirement in accordance with para 1.2.9.4 of ICAO Annex 1 for English valid for life</i>	Spełnia wymóg biegłości językowej zgodnie z pkt 1.2.9.4 Załącznika 1 ICAO: Język angielski ważny bezterminowo
--	---

§ 5. Do kandydata, który w wyniku egzaminu nie uzyska wymaganego poziomu 4 biegłości językowej ICAO stosuje się przepis § 22 ust. 5 rozporządzenia w sprawie personelu ATS.

Rozdział 3

Wymagania w zakresie kwalifikacji, wiedzy i szkolenia egzaminatorów KSEJ

§ 6. W celu prawidłowej oceny biegłości językowej kontrolerów ruchu lotniczego, praktykantów -kontrolerów ruchu lotniczego i kandydatów na praktykantów - kontrolerów ruchu lotniczego zgodnie z wymogami art. 13 rozporządzenia (UE) nr 805/2011 oraz w celu zapewnienia sprawnej realizacji egzaminów prowadzonych według KSEJ, egzamin prowadzony jest przez osoby pełniące funkcje:

- 1) administratora krajowego – odpowiadającego za obsługę całego KSEJ;

- 2) administratora lokalnego – odpowiedzialnego za organizację sesji i kompletowanie dokumentacji z egzaminów prowadzonych w ośrodkach poza Urzędem;
- 3) egzaminatora prowadzącego – odpowiadającego za realizację i ocenę części Speaking egzaminu, o której mowa w § 16 i 17, oraz obsługę egzaminu w KSEJ. Egzaminator prowadzący posiada dostęp tylko do zestawu testów wykorzystywanych podczas egzaminu który ma przeprowadzić i ocenić;
- 4) egzaminatora oceniającego – odpowiadającego za ocenę części Speaking egzaminu, o której mowa w § 16 i 17. Egzaminator oceniający posiada dostęp tylko do egzaminów, które ma ocenić.

§ 7. W ramach prowadzenia egzaminów z użyciem KSEJ egzaminator może sprawować więcej niż jedną spośród funkcji, o których mowa w § 6, po odbyciu przeszkolenia na warsztacie akredytacyjnym organizowanym przez Urząd – stosownie do pełnionych funkcji.

§ 8. Kandydaci na administratorów i egzaminatorów powinni spełniać wymogi ustanowione przez Urząd w zakresie pełnienia poszczególnych funkcji w KSEJ, a w tym w szczególności w przypadku:

- 1) administratora krajowego i administratora lokalnego konieczna jest dobra znajomość języka angielskiego;
- 2) egzaminatora prowadzącego konieczne są:
 - a) doświadczenie operacyjne w pracy na stanowisku pilota, kontrolera ruchu lotniczego lub informatora służby informacji powietrznej,
 - b) znajomość frazeologii lotniczej oraz słownictwa z zakresu lotnictwa,
 - c) bardzo dobra znajomość języka angielskiego;
- 3) egzaminatora oceniającego konieczne są:
 - a) biegła znajomość języka angielskiego,
 - b) znajomość frazeologii lotniczej oraz słownictwa z zakresu lotnictwa.

§ 9. W celu uzyskania upoważnienia, o którym mowa w § 7 rozporządzenia, warsztat akredytacyjny, o którym mowa w § 7, musi zakończyć się wydaniem kandydatom na egzaminatora pozytywnej rekomendacji Urzędu.

§ 10. Egzaminatorzy przechodzą co najmniej raz na trzy lata szkolenia doskonalące zapewniane przez Urząd.

Rozdział 4

Zadania administratora krajowego i administratora lokalnego KSEJ

§ 11. 1. W celu koordynowania działań związanych z organizacją i realizacją zadań KSEJ oraz w celu zapewnienia nadzoru nad przebiegiem egzaminów, Prezes wyznacza administratora krajowego KSEJ, zwanego dalej „administratorem krajowym”. Administrator krajowy przy realizacji powierzonych zadań działa w porozumieniu z przewodniczącym komisji egzaminacyjnej, o której mowa w art. 99 ust. 1 ustawy z dnia 3 lipca 2002 r. – Prawo lotnicze (Dz. U. z 2013 r. poz. 1393 oraz z 2014 r. poz. 768), a w szczególności może działać z jego upoważnienia.

2. Administrator krajowy w szczególności:

- 1) posiada dostęp do informacji znajdujących się w narodowej bazie danych;
- 2) odpowiada za wprowadzanie i aktualizację danych na temat kandydatów ubiegających się o uprawnienie językowe;
- 3) odpowiada za zapewnienie odpowiednich warunków egzaminowania dla wszystkich kandydatów;
- 4) koordynuje realizację egzaminów;
- 5) odpowiada za opracowanie rocznego planu sesji egzaminacyjnych;
- 6) zapewnia spełnienie minimalnych wymogów technicznych do prowadzenia egzaminu;
- 7) wyznacza lokalnych administratorów;
- 8) wyznacza egzaminatorów KSEJ do prowadzenia egzaminów w ośrodku egzaminacyjnym Urzędu i w miejscach wyznaczonych przez Prezesa;

- 9) zapewnia poufność danych uzyskanych w trakcie procesu egzaminowania;
- 10) określa termin i miejsce egzaminu poszczególnych kandydatów;
- 11) informuje kandydatów o miejscu i terminie egzaminu;
- 12) współuczestniczy w rozpatrywaniu odwołań i określa sposoby ich załatwienia, na zasadach określonych w rozporządzeniu;
- 13) opracowuje roczny raport ze swojej działalności;
- 14) w procesie egzaminowania w ośrodku egzaminacyjnym Urzędu:
 - a) ustala maksymalną przepustowość ośrodka do egzaminowania kandydatów,
 - b) analizuje możliwość ośrodka do przeprowadzenia sesji egzaminacyjnej pod kątem:
 - dostępności egzaminatorów,
 - sprawności stanowisk do egzaminowania,
 - możliwości i terminów opracowania wyników końcowych w celu poinformowania o nich kandydatów,
 - sposobu informowania kandydatów o wynikach egzaminu,
 - c) nadzoruje przebieg sesji egzaminacyjnej w ośrodku,
 - d) w przypadku zaistnienia konieczności przydzielenia trzeciego egzaminatora w celu rozstrzygnięcia wątpliwości odnośnie wyniku egzaminu – wyznacza egzaminatora posiadającego doświadczenie operacyjne,
 - e) kieruje pracą osób zaangażowanych w przygotowanie oraz przebieg sesji egzaminacyjnej,
 - f) weryfikuje wnioski KSEJ złożone przez kandydatów,
 - g) odpowiada za właściwe przygotowanie dokumentacji z przeprowadzonej sesji egzaminacyjnej,
 - h) odpowiada za rzetelne i terminowe zbieranie dowodów w sprawach odwołań od wyników egzaminu,
 - i) wydaje certyfikaty biegłości językowej.

§ 12. 1. W miejscach wyznaczonych przez Prezesa, w których prowadzone są egzaminy przy użyciu KSEJ administrator krajowy wyznacza spośród egzaminatorów administratora lokalnego.

2. Administrator lokalny wykonuje swoje zadania za zgodą i wiedzą administratora krajowego oraz współpracuje z administratorem krajowym w celu zapewnienia jak najlepszej organizacji i realizacji egzaminów.

3. Administrator lokalny w szczególności:

- 1) ustala maksymalną liczbę kandydatów możliwych do egzaminowania w miejscu wyznaczonym przez Prezesa;
- 2) współpracuje z administratorem krajowym w kwestiach związanych z koniecznością przeprowadzenia dodatkowych sesji egzaminacyjnych;
- 3) przyjmuje zapisy kandydatów na egzaminy;
- 4) przesyła zgłoszenia sesji egzaminacyjnych KSEJ do administratora krajowego;
- 5) informuje egzaminatorów prowadzących o ilości kandydatów w sesji;
- 6) przyjmuje od kandydatów wypełnione wnioski KSEJ wraz z wymaganą dokumentacją;
- 7) zapewnia sprawność stanowisk do egzaminowania;
- 8) nadzoruje przebieg sesji egzaminacyjnej w miejscu prowadzenia egzaminu;
- 9) odpowiada za rzetelne zbieranie dowodów w sprawach odwołań od wyników egzaminu i ich terminowe przesyłanie do administratora krajowego;
- 10) zapewnia poufność danych uzyskanych w trakcie procesu egzaminowania;
- 11) zbiera i przesyła do administratora krajowego uwagi i wnioski z działalności w zakresie egzaminowania mające na celu ciągle udoskonalanie tego procesu.

Rozdział 5

Elementy składowe egzaminu w KSEJ oraz sposób jego oceny

§ 13. Egzamin w KSEJ składa się z części:

- 1) Listening – rozumienie ze słuchu;
- 2) Speaking – interakcja słowna.

§ 14. 1. Część Listening egzaminu ma formę testu z wykorzystaniem komputera i ma na celu sprawdzenie rozumienia korespondencji w relacji pilot/kontroler ruchu lotniczego w sytuacjach rutynowych i nadzwyczajnych.

2. Nagrania wykorzystywane w części Listening egzaminu nawiązują tematyką do typowych sytuacji mających miejsce w pracy pilota, w tym w szczególności do informacji przekazywanych podczas sytuacji rutynowych

3. Część Listening egzaminu trwa około pół godziny i polega na odsłuchaniu 6 nagrań audio, do których przyporządkowane są pytania. W wersji testu dla kontrolerów ruchu lotniczego i praktykantów - kontrolerów ruchu lotniczego do każdego nagrania przyporządkowane są po 2 pytania, natomiast w wersji testu dla kandydatów na praktykantów – kontrolerów ruchu lotniczego do każdego nagrania przyporządkowane są po 4 pytania.

4. W części Listening egzaminu, gdy kandydat czegoś nie zrozumiał lub nie usłyszał w trakcie pierwszego odsłuchiwania każdego nagrania, w czasie 10 sekund po jego zakończeniu ma on prawo wyboru powtórnego jego odsłuchania.

5. Wykorzystanie funkcji powtórnego odsłuchania więcej niż raz w trakcie części Listening wpływa na obniżenie ostatecznego wyniku z tej części egzaminu, a tym samym na wynik końcowy całego egzaminu.

§ 15. 1. W przypadku egzaminu kontrolera ruchu lotniczego lub praktykanta - kontrolera ruchu lotniczego część Listening egzaminu składa się z nagrań o stopniu trudności umożliwiającym zakwalifikowanie wyniku jako poziom od 1 do 6 biegłości językowej ICAO wyświetlanych na monitorze komputera podłączonego do serwera KSEJ.

2. W przypadku egzaminu kandydata na praktykanta - kontrolera ruchu lotniczego nagrania mają stopień trudności umożliwiający zakwalifikowanie wyniku jako poziom od 1 do 4 biegłości językowej ICAO wyświetlanych na monitorze komputera podłączonego do serwera KSEJ.

3. Poprawność udzielonych przez kandydata odpowiedzi sprawdzana jest przez system komputerowy.

4. Końcowy wynik części Listening egzaminu obliczany jest przez system w oparciu o algorytm przeliczający liczbę poprawnych odpowiedzi przy uwzględnieniu liczby wykorzystanych powtórzeń. Zwiększenie liczby powtórzeń ogranicza możliwość uzyskania wyższej oceny za część Listening egzaminu przy tej samej liczbie poprawnych odpowiedzi.

§ 16. 1. Część Speaking egzaminu polega na sprawdzeniu biegłości w udzielaniu odpowiednich informacji na komunikaty kontrolera ruchu lotniczego, przechodzeniu od frazeologii do potocznego języka angielskiego, przedstawianiu opinii, ocen, hipotez oraz udzielaniu dłuższych wypowiedzi w kontekście lotniczym.

2. Część Speaking egzaminu trwa około 20 minut i składa się z trzech zadań:

- 1) zadanie 1 – sprawdzenie komunikacji w sytuacjach standardowych (*routine*) z użyciem frazeologii lotniczej w relacji pilot/kontroler ruchu lotniczego;
- 2) zadanie 2 – sprawdzenie komunikacji w przypadku wystąpienia komplikacji lub nieoczekiwanego obrotu sytuacji (*non-routine*) z odejściem od frazeologii lotniczej odpowiednio do specyfiki wykonywanego zawodu;
- 3) zadanie 3 – opisanie fotografii, a następnie na wyrażenie opinii na tematy lotnicze w kontekście ogólnym, nawiązujące do przedstawionej wcześniej fotografii.

§ 17. 1. W części Speaking egzaminu kandydat jest oceniany na podstawie skali klasyfikacji w kategoriach:

- 1) rozumienie;
- 2) słownictwo;
- 3) wymowa;
- 4) płynność;
- 5) struktury;
- 6) interakcja.

2. Ocena ma charakter progresywny, co pozwala ocenić egzaminatorom umiejętności językowe kandydata wraz z następującymi po sobie zadaniami.

§ 18. 1. Pozytywny wynik egzaminu uzyskuje kandydat, który zaliczył część Listening i część Speaking egzaminu. Uzyskanie negatywnego wyniku z części Listening egzaminu lub z części Speaking egzaminu uznawane jest za uzyskanie wyniku negatywnego całego egzaminu.

2. Najniższa spośród wszystkich ocen cząstkowych przyznanych w trakcie części Listening i części Speaking egzaminu stanowi jego wynik końcowy.

Rozdział 6

Tryb i sposób prowadzenia egzaminu

§ 19. 1. Egzaminy organizowane są w formie sesji, których terminy są publikowane w obwieszczeniu Prezesa w sprawie rocznego planu egzaminów teoretycznych zamieszczonym w Dzienniku Urzędowym Urzędu.

2. Terminy egzaminów prowadzonych w miejscach wyznaczonych przez Prezesa i w ośrodku egzaminacyjnym Urzędu publikowane są na stronie internetowej Urzędu.

3. W uzasadnionych przypadkach dopuszcza się organizowanie dodatkowych sesji egzaminacyjnych.

4. Administrator krajowy decyduje o terminie dodatkowych sesji egzaminacyjnych.

5. Egzaminy w systemie KSEJ mogą być prowadzone w ośrodku egzaminacyjnym Urzędu oraz w innych miejscach wyznaczonych przez Prezesa.

6. Egzaminu z użyciem KSEJ nie może prowadzić egzaminator, który brał udział w szkoleniu danego kandydata.

7. Kandydat ma prawo wyboru miejsca i terminu egzaminu, które w zależności od miejsca prowadzenia egzaminu, uzgadnia z administratorem krajowym lub z administratorem lokalnym.

8. Administrator krajowy aprobuje termin i miejsce egzaminu lub w zależności od obciążenia miejsc wyznaczonych przez Prezesa określa inny termin i/lub miejsce egzaminu.

9. Kandydat po uzgodnieniu miejsca i terminu egzaminu przesyła do Urzędu wypełniony wniosek KSEJ.

10. Administrator krajowy na podstawie informacji zebranych od kandydatów i administratorów lokalnych wprowadza do serwera systemu informatycznego KSEJ:

- 1) terminy sesji egzaminacyjnych;
- 2) nazwiska kandydatów wnioskujących o przeprowadzenie egzaminu;
- 3) nazwiska egzaminatorów, o których mowa w § 8 pkt 2 i 3.

§ 20. Przed przystąpieniem do egzaminu egzaminator podejmuje czynności, o których mowa w § 12 ust. 2 pkt 1 i § 15 rozporządzenia.

§ 21. Egzaminator odmawia przeprowadzenia egzaminu w przypadkach, o których mowa w § 12 ust. 5 pkt 1 i 2 rozporządzenia.

§ 22. 1. W części Listening egzaminu zdający ma do odsłuchania 6 nagrań, do których przyporządkowane są po dwa pytania w przypadku egzaminu dla kontrolerów ruchu lotniczego i praktykantów - kontrolerów ruchu lotniczego oraz po 4 pytania w przypadku egzaminu dla kandydatów na praktykantów – kontrolerów ruchu lotniczego. Przy każdym z pytań kandydat ma do wyboru trzy odpowiedzi, z których jedna jest prawidłowa.

2. Na udzielenie odpowiedzi na dwa pytania powiązane z danym nagraniem przeznaczona jest określona ilość czasu, po upływie którego na ekranie automatycznie pojawiają się pytania do kolejnego nagrania.

3. Kandydat może poprawiać lub zmieniać udzielone odpowiedzi w ramach limitu czasowego określonego dla poszczególnego nagrania. Zdający ma możliwość udzielania odpowiedzi zarówno w czasie trwania nagrania, jak i po jego zakończeniu.

4. W momencie zakończenia egzaminu kandydat słyszy komunikat: „*That is the end of the test*”.

5. Administrator krajowy po negatywnym wyniku z części Listening egzaminu, może przerwać cały egzamin.

6. W przypadku, o którym mowa w ust. 5, ocena końcowa z całego egzaminu będzie negatywna, a fakt jego przerwania będzie widoczny w historii egzaminu w KSEJ.

§ 23. 1. Przed rozpoczęciem części Speaking egzaminu egzaminator prowadzący korzysta z przykładowych pytań rozgrzewających (*warm-up questions*), mających na celu wprowadzenie kandydata do egzaminu. Ten etap egzaminu nie jest rejestrowany i nie podlega ocenie.

2. Przebieg części Speaking egzaminu jest w całości rejestrowany w formie pliku audio.

3. Plik audio z przeprowadzonego egzaminu jest automatycznie umieszczany przez system na serwerze Urzędu zaraz po zakończeniu części Speaking egzaminu.

4. Zamieszczone na serwerze Urzędu pliki, o których mowa w ust. 3, używane są w szczególności do powtórnego odsłuchania jeśli zaszłaby potrzeba powołania trzeciego egzaminatora, rozpatrzenia ewentualnego odwołania oraz oceny utrzymania poziomu biegłości językowej kandydata.

§ 24. Kolejność realizacji części Listening i części Speaking egzaminu jest dowolna.

§ 25. Egzamin obejmujący część Listening i część Speaking egzaminu odbywa się w trakcie jednej sesji egzaminacyjnej.

§ 26. 1. W przypadku przedłużania lub przywracania ważności uprawnienia, po uzyskaniu przez zdającego pozytywnego wyniku z egzaminu, egzaminator prowadzący dokonuje odrębnego wpisu uprawnienia językowego do licencji kontrolera ruchu lotniczego lub praktykanta - kontrolera ruchu lotniczego.

2. Dokonanie wpisu, o którym mowa w ust. 1, nie zwalnia kontrolera ruchu lotniczego i praktykanta - kontrolera ruchu lotniczego z konieczności złożenia wniosku o wydanie nowej licencji.

Rozdział 7

Zapoznanie z wynikami egzaminu

§ 27. Kandydat jest niezwłocznie zapoznawany z wynikiem egzaminu i informowany o wprowadzeniu wyników do KSEJ.

§ 28. 1. Informacja o sposobie powiadomienia o wyniku egzaminu jest każdorazowo przekazywana kandydatowi przed jego rozpoczęciem.

2. Informacja o wynikach egzaminu powinna być udostępniona w miejscu jego przeprowadzenia najpóźniej w trzecim dniu od jego zakończenia.

§ 29. 1. Kandydat, w zależności od możliwości, może być powiadomiony o wyniku egzaminu w sposób:

- 1) ustny – po zakończonym egzaminie w dniu jego przeprowadzenia;
- 2) elektroniczny – na podany przez kandydata adres e-mail;
- 3) telefoniczny – na podany przez kandydata numer telefonu;
- 4) listem poleconym za pośrednictwem poczty – na podany przez kandydata adres.

2. W przypadku powiadomienia kandydata o wyniku egzaminu w sposób, o którym mowa w ust. 1 pkt 1–3, za datę powiadomienia przyjmuje się datę przekazania lub przesłania informacji.

3. W przypadku powiadomienia kandydata o wyniku egzaminu w sposób, o którym mowa w ust. 1 pkt 4, wysyłka listu poleconego powinna nastąpić najpóźniej w szóstym dniu od przeprowadzenia egzaminu. Za datę powiadomienia przyjmuje się datę pokwitowania doręczenia listu poleconego.

§ 30. W przypadku niezaliczenia egzaminu kandydat wraz z wynikiem otrzymuje informację wskazującą obszary, w których powinien się doszkolić przed następnym podejściem do egzaminu.

Rozdział 8

Wymagania w zakresie dokumentowania egzaminu

§ 31. Administrator krajowy opracowuje i publikuje na stronie internetowej Urzędu roczny plan sesji egzaminacyjnych uwzględniający obwieszczenie Prezesa, o którym mowa w § 19 ust. 1.

§ 32. Poszczególne etapy procesu egzaminowania udokumentowane są we wniosku KSEJ.

§ 33. Po uzgodnieniu miejsca i terminu egzaminu kandydat składa wypełniony w części A i podpisany wniosek KSEJ.

§ 34. Administrator krajowy dokumentuje w części B wniosku KSEJ termin oraz wyniki przeprowadzonego egzaminu.

§ 35. 1. W efekcie przeprowadzonego egzaminu kandydat może poprosić o wydrukowanie certyfikatu biegłości językowej generowanego na serwerze Urzędu.

2. Certyfikat biegłości językowej może być wystawiony przez egzaminatora prowadzącego lub administratora krajowego.

§ 36. Z przeprowadzonych czynności w sesji egzaminacyjnej egzaminator sporządza protokół, o którym mowa w § 19 ust. 1 rozporządzenia.

§ 37. Administrator lokalny przesyła do administratora krajowego wniosek KSEJ każdego kandydata.

§ 38. Administrator krajowy wypełnia i podpisuje część C wniosku KSEJ.

§ 39. Administrator krajowy dołącza do dokumentacji kandydata duplikat certyfikatu, o którym mowa w § 35, w celu potwierdzenia wyniku z przeprowadzonego egzaminu.

§ 40. Administrator krajowy opracowuje roczny raport z działalności.

Rozdział 9

Procedowanie z odwołaniem od wyników egzaminu

§ 41. Kandydat ma prawo odwołania się od wyniku egzaminu zgodnie z § 20 rozporządzenia.

§ 42. 1. Odwołanie od wyniku egzaminu może być złożone na formularzu, którego wzór stanowi załącznik nr 2 do Procedury KSEJ ATC w miejscu przeprowadzenia egzaminu.

2. Odwołanie od wyniku egzaminu może być złożone:

- 1) osobiście przez kandydata – bezpośrednio po przeprowadzonym egzaminie;
- 2) osobiście przez kandydata – w terminie, o którym mowa w § 20 rozporządzenia;
- 3) za pośrednictwem poczty.

3. W przypadku, o którym mowa w ust. 2 pkt 3, terminem złożenia odwołania jest data stempla pocztowego.

§ 43. Administrator lokalny na podstawie uzasadnienia zawartego w rozpatrywanym odwołaniu gromadzi potrzebne dowody i w terminie 5 dni roboczych od złożenia odwołania przesyła całość dokumentacji do administratora krajowego za pośrednictwem poczty.

§ 44. Administrator krajowy może żądać od administratora lokalnego lub kandydata odwołującego się od wyniku egzaminu dodatkowych wyjaśnień w zakresie niezbędnym do obiektywnego rozstrzygnięcia odwołania.

§ 45. 1. Rozpatrzenie odwołania i propozycja dotycząca sposobu jego załatwienia powinna być sporządzona w terminie 7 dni roboczych od dnia otrzymania ostatniego dowodu w sprawie.

2. Rozpatrzenie oraz propozycja, o których mowa w ust. 1, sporządzane są w formie oddzielnego pisma, które wraz z dowodami dołączonymi do odwołania, stanowią załącznik do wniosku kandydata o egzamin.

§ 46. 1. O wyniku rozpatrzenia odwołania administrator krajowy informuje kandydata w sposób:

- 1) elektroniczny – na podany przez kandydata adres e-mail;
- 2) telefoniczny – na podany przez kandydata numer telefonu;
- 3) za pośrednictwem poczty – na podany przez kandydata adres.

2. W przypadku powiadomienia kandydata o wyniku rozpatrzenia odwołania, o którym mowa w ust. 1 pkt 3, datą wysłania tego wyniku jest data stempla pocztowego.

§ 47. Jeżeli w wyniku rozpatrywanego odwołania uznano o konieczności przeprowadzenia ponownego egzaminu, jego termin ustala się na najbliższy możliwy w rocznym planie sesji egzaminacyjnych.

§ 48. Egzamin prowadzony na skutek procedury odwoławczej odbywa się w ośrodku egzaminacyjnym Urzędu na warunkach określonych w § 21 ust. 2–5 rozporządzenia.

URZĄD LOTNICTWA CYWILNEGO
DEPARTAMENT PERSONELU LOTNICZEGO
ul. M. Flisa 2
02-247 Warszawa

Wzór

Załącznik nr 1

Miejscowość i data
(Place and date)

Numer ewidencyjny ULC

**WNIOSEK O EGZAMIN NA WYDANIE*) / PRZEDŁUŻENIE*) / WZNOWIENIE*) UPRAWNIENIA W
ZAKRESIE JĘZYKA ANGIELSKIEGO
do licencji**

(An application for examination for the issue*)/revalidation*)/renewal*) of English language endorsement)

Część A (wypełnia kandydat) (Part A (to be filled in by the candidate))	
1. Miejsce przeprowadzenia egzaminu: (Place of the exam)	
2. Dane osobowe (Personal details)	
1) Nazwisko: (Last name)	2) Imiona: (Forename(s))
3) PESEL:	
4) Miejsce zatrudnienia: (Place of employment)	5) Numer licencji: (Licence number)
3. Dane kontaktowe (Contact details)	
1) adres zameldowania: (permanent address)	
2) adres do korespondencji: (address for correspondence)	
3) adres e-mail: (e-mail address)	
4) numer telefonu: (telephone number)	
5) preferowana forma kontaktu z wymienionych powyżej: (preferred form of contact from 1-4 above)	
4. Data ważności posiadanego uprawnienia językowego: (Validity date of present language endorsement)	
5. Zgodnie z ustawą o ochronie danych osobowych z dnia 29 sierpnia 1997 r. (Dz. U. z 2014 r. poz. 1182, z późn. zm.) wyrażam zgodę na przetwarzanie moich danych osobowych przez Urząd Lotnictwa Cywilnego. (In accordance with the Act on the Protection of Personal Data of 29 September 1997 (Journal of Laws of 2014 item 1182, as amended), I hereby consent to the processing of my personal data by the Civil Aviation Authority.)	
6. Załączniki do wniosku (zaznaczyć we właściwym miejscu): (Attachments to the application (tick as appropriate)):	
☐ Do wniosku załączam kopię ważnej licencji: (Attached please find copy of valid licence)	
☐ Potwierdzenie przelewu w kwocie (Payment confirmation in the amount of)	

.....
(data i podpis kandydata/date and signature of the candidate)

*) Niewłaściwe przekreślić/ Delete as appropriate

Część B (wypełnia Urząd Lotnictwa Cywilnego)	
1. Data przeprowadzenia egzaminu:	
2. Wyniki egzaminu	
1) część Speaking ¹⁾ :	
2) część Listening ¹⁾ :	
3) uzyskany poziom biegłości języka angielskiego w skali ICAO ²⁾ :	
3. Sposób powiadomienia kandydata o wynikach egzaminu ³⁾ :	
☐ ustnie – po zakończonym egzaminie	☐ telefonicznie
☐ pocztą elektroniczną	☐ listem poleconym za pośrednictwem poczty
Data powiadomienia ⁴⁾ :	

Egzaminator prowadzący / Nr upoważnienia

Egzaminator oceniający / Nr upoważnienia

...../.....
(imię i nazwisko)

...../.....
(imię i nazwisko)

CZĘŚĆ C (wypełnia Urząd Lotnictwa Cywilnego)
1. Do wniosku dołączono certyfikat KSEJ:
a) id kandydata:
b) data generowania certyfikatu:

.....
(data, podpis i imienna pieczęć administratora krajowego)

¹⁾ Wpisać uzyskany poziom znajomości języka np. „Poziom 4” lub w przypadku niezaliczenia: „Nie zaliczył”

²⁾ W przypadku uzyskania wyniku poniżej poziomu 4 biegłości językowej ICAO wpisać: „-”

³⁾ Zaznaczyć we właściwym miejscu

⁴⁾ Należy wpisać datę powiadomienia (w przypadku powiadomienia listem poleconym należy wpisać datę pokwitowania odbioru listu poleconego)

Wzór

.....
(imię i nazwisko kandydata)

..... dn. / /

**Administrator krajowy
KSEJ
Urząd Lotnictwa Cywilnego
Marcina Flisa 2
02-247 Warszawa**

FORMULARZ ODWOŁANIA OD WYNIKU EGZAMINU

Odwołuję się od wyniku egzaminu z języka angielskiego przeprowadzonego w KSEJ, który odbył się w dniu
..... w ośrodku

Powodem złożenia odwołania jest:

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

.....
(czytelny podpis kandydata)